

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและมีประโยชน์สำหรับสังคม เพราะการศึกษาทำให้คนมีความรู้ ความเฉลียวฉลาด มีความสามารถ การศึกษาที่ดีจะทำให้คนมีศีลธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบตอตนเองและสังคม ประชากรที่ได้รับการศึกษาดีจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อสังคม ต่อประเทศชาติ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงเป็นภาระหน้าที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะต้องริบเร่งดำเนินการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และเพื่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ

สำหรับประเทศไทย กำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนาด้านการศึกษา เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน รัฐบาลได้พยายามทุ่มเทงบประมาณ เพื่อที่จะขยายสถาบันการศึกษา และผลิตบุคคลากร ก็ยังไม่พอเพียงกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จากสถิติการศึกษาปี 2518 ของกระทรวงศึกษาธิการ มีประชากรที่ศึกษาอยู่ในระดับอนุบาล, ประถม, มัธยมทั้งสายสามัญ และสายอาชีวะ รวมทั้งโรงเรียนฝึกหัดครู ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 8,067,687 คน และจากสถิติการศึกษาปี 2518 ของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ มีประชากรที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป 100,859 คน จากประชากรทั่วประเทศ ซึ่งมีมากกว่า 40 ล้านคน แสดงว่ามีประชากรอีกประมาณ 32 ล้านคน ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ พ้นจากฐานะที่จะแสวงหาความรู้ในโรงเรียนได้แล้ว ประชากรเหล่านี้ คือผู้ที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในโรงเรียนและผู้ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนแล้ว แต่ยังมีคามจำเป็นที่จะต้องได้รับการศึกษานอกโรงเรียนเพิ่มเติมต่อไปอีก การศึกษาที่จะให้กับประชากรเหล่านี้ก็คือ การศึกษานอกระบบ ซึ่งมีลักษณะดังนี้คือ

1. เป็นการศึกษาที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยปิดช่องว่างของประชาชนจำนวนมากที่ไม่

สามารถรับบริการจากระบบการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างเต็มที่

2. เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือก หรือส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียน
3. เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเสริมความรู้ ความสามารถ และทักษะวิชาชีพที่จะนำไปปรับปรุงตนเองให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีอาชีพที่ขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่ขึ้น
4. เป็นการศึกษาสำหรับมวลชน คือการศึกษาสำหรับคนทุกคน ทุกระดับ ทุกชั้น ทุกฐานะ ทุกวัย ที่อยู่ร่วมกันในสังคม¹

ในการศึกษานอกระบบนี้ บรรดาสื่อมวลชนทั้งหลาย ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และหนังสือพิมพ์ ต่างมีบทบาทสำคัญยิ่งในการที่จะนำความรู้ ทักษะ ไปสู่ประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกโอกาส และทุกหนทุกแห่ง เท่าที่ขีดความสามารถของสื่อมวลชนแต่ละชนิดจะทำได้ และในโรงเรียนได้มีผู้นำหนังสือพิมพ์มาใช้เป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนมากกว่าสื่อมวลชนอื่น ๆ หลายชนิด โสภางรณ นามวงศ์² ได้ทำการวิจัยพบว่า ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ได้นำหนังสือพิมพ์รายวันเข้ามา เป็นหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาอย่างใกล้ชิด และสำหรับเยาวชนนอกโรงเรียน หนังสือพิมพ์รายวันยังมีบทบาทต่อเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียนแต่ไม่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียน โดยเปรียบเสมือนหนังสือพิมพ์รายวันเป็นตำราเรียน เป็นแหล่งวิทยาการของเยาวชนเหล่านี้ด้วย

ในปัจจุบันมีเยาวชนไม่น้อยที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมขึ้น เช่น อาชญากรรม การคิด ยาเสพติด การก่อความไม่สงบ เป็นต้น นับเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องแก้ไข เพราะ

¹ เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ , "ข้อพิจารณาความแตกต่างของการศึกษาในระบบและการศึกษานอกระบบ" ครูสาร ฉบับพิเศษ : การศึกษารูปนัย , หน้า 21

² โสภางรณ นามวงศ์ , "การใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" , (วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2513)

เยาวชน เหล่านี้คืออนาคตของชาติ รัฐบาลพยายามส่งเสริมและให้การศึกษ เพื่อให้เยาวชนเป็นพลเมืองดี มีการจัดกิจกรรมขององค์กร เยาวชน เป็นการศึกษา นอก ระบบ ในรูปศูนย์ เยาวชน ศูนย์ การอบรม เยาวชน ทางศาสนา เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออบรม เยาวชน ให้เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของชาติในอนาคต ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ก็นับเป็นสื่ออันหนึ่งที่สามารถนำเอาใช้ให้ความรู้ ให้ทัศนคติที่ดี และแนวความคิดที่ดีแก่เยาวชนได้

ด้วยเหตุที่ครูได้นำหนังสือพิมพ์มาใช้ประกอบการสอนในห้องเรียน และหนังสือพิมพ์สามารถช่วยให้ความรู้และทัศนคติแก่เยาวชนดังกล่าว จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจเป็นพิเศษที่จะศึกษาถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือพิมพ์รายวัน ว่าสามารถให้การศึกษานอก ระบบ แก่เยาวชนไทยได้มากน้อยเพียงไร และในขณะที่เดียวกันก็สนใจที่จะศึกษาว่า เยาวชนไทยได้ใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นแหล่งวิทยากรสำหรับการศึกษาอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำสื่อมวลชนประเภทนี้มาใช้ส่งเสริมการศึกษานอก ระบบสำหรับเยาวชนในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง " บทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในการศึกษานอก ระบบของเยาวชน " มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาบทบาทของหนังสือพิมพ์รายวันในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนที่ให้การศึกษ ให้ความรู้ ความคิด แนวทางในการดำรงชีวิตของเยาวชนในสังคมไทย ซึ่งการศึกษาในฐานะนี้ หนังสือพิมพ์คือสื่อการศึกษามวลชน อันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษานอก ระบบ นอกจากนี้ยังศึกษาหาความต้องการของ เยาวชนในการที่จะหาความรู้จากหนังสือพิมพ์รายวัน รวมทั้งสำรวจความสนใจ และทัศนคติของ เยาวชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. วิเคราะห์และเปรียบเทียบเรื่องและเนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื้อหาที่ให้การศึกษแก่เยาวชนโดยตรง
2. ศึกษาความสนใจของ เยาวชนต่อ เรื่องและ เนื้อหา เกี่ยวกับการศึกษาในหนังสือพิมพ์รายวัน

3. ศึกษาความคิดเห็น ทศนคติของเยาวชนชั้นต่อเนื้อหาที่เกี่ยวกับการศึกษาในหนังสือพิมพ์รายวัน

4. ศึกษาความต้องการของเยาวชนที่มีต่อเนื้อหาการเรียนการศึกษาในหนังสือพิมพ์รายวัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องนี้ เลือกวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีสำนักพิมพ์อยู่ในกรุงเทพมหานคร รวม 6 ฉบับ โดยจำแนกหนังสือพิมพ์รายวันออกเป็น 2 ประเภท แล้วคัดเลือกมาประเภทละ 3 ฉบับ เพื่อทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 ประเภทเป็นที่นิยม (POPULAR) ได้แก่ ไทยรัฐ เกลนิวิสต์ บ้านเมือง

1.2 ประเภทคุณภาพ (QUALITY) ได้แก่ ประชาธิปไตย สยามรัฐ สยามมิตร

หนังสือพิมพ์เหล่านี้พิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพมหานคร ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาานพอควร และพิมพ์จำหน่ายทุกวันอย่างคอดเนื่อง

2. ระยะเวลาที่สำรวจ ทำการสำรวจหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 6 ฉบับที่พิมพ์จำหน่ายตั้งแต่วันที่ 1 - 31 มกราคม 2519 เป็นระยะเวลา 1 เดือน

3. จำแนกประเภทเนื้อหาการเรียนการศึกษาจากหนังสือพิมพ์รายวัน ออกเป็น 4 ประเภท คือ ข่าว บทความ - บทความ สารคดี บันเทิง และจำแนกสารคดี ออกเป็นเนื้อหาของวิชาการต่าง ๆ อีก

4. เยาวชนที่ใช้เป็นประชากรนี้เลือกเฉพาะผู้มีอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จนถึง 18 ปี เท่านั้น

5. เยาวชนนี้เป็นผู้ที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

6. เยาวชนนี้รวมทั้งผู้ที่เรียนหนังสือและไม่ได้เรียนหนังสือ

คำจำกัดความของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัยนี้

"หนังสือพิมพ์รายวัน" หมายถึงสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมและบรรจุไว้ด้วยข่าวสาร บทความ - บทความ สารคดี บันทึก ภาพประกอบ ฯลฯ มีกำหนดออกเป็นประจำทุกวันโดยสม่ำเสมอ หนังสือพิมพ์รายวัน ในที่นี้หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ที่พิมพ์ในกรุงเทพฯ ในปัจจุบัน

"เยาวชน" หมายถึงผู้มีอายุระหว่าง 10 - 18 ปี เยาวชน ในที่นี้หมายถึง เยาวชนที่เป็นนักเรียน และไม่ได้เป็นนักเรียนทั้งชายและหญิง ที่อยู่ในกรุงเทพฯ

"เนื้อหาค่านิยมการศึกษา" ในที่นี้หมายถึง ข้อความ ภาพวาด ภาพถ่าย แผนที่ แผนที่ และสิ่งอื่นที่ไม่ปรากฏเป็นตัวหนังสือ ที่ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้อ่าน ในหน้าหนังสือพิมพ์

"ความสนใจ" หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ทำให้เกิดความอยากรู้อยากเห็น ความรู้สึกนี้อาจมีเพียงชั่วคราว หรืออาจมีตลอดไปได้
ความสนใจ ในที่นี้หมายถึง ความสนใจของเยาวชนที่มีต่อเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวัน

"ทัศนคติ" หมายถึงความรู้สึกและความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ทั้งในลักษณะ Positive คือ พอใจ สนใจ และนิยมชมชอบ และในลักษณะ Negative คือ ไม่พอใจ ไม่สนใจ หรือไม่นิยมชมชอบ

ทัศนคติ ในที่นี้หมายถึง ทัศนคติของเยาวชนที่มีต่อหนังสือพิมพ์รายวันทั้งในแง่ดีและไม่ดี เนื้อหาค่านิยมการศึกษา ในหนังสือพิมพ์แบ่งออกเป็น

1. สังคมศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม และเรื่องเกี่ยวกับมนุษย์
2. รัฐศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยความรู้เกี่ยวกับระบอบการปกครอง การเมือง
3. ประวัติศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการศึกษา เหตุการณ์สำคัญทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมในอดีต

4. วิทยาศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี กฎเกณฑ์ที่แม่นยำ เป็นหมวดหมู่ รวมทั้งการค้นคว้า และเทคโนโลยีใหม่ๆ ควบ
 5. เศรษฐศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยเศรษฐกิจ การเงิน การค้า อุบัติภาค บริโภค
 6. คณิตศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยการคำนวณ
 7. แพศศึกษา หมายถึงการศึกษาเรื่องเพศ การวางแผนครอบครัว ความสัมพันธ์ทางเพศ
 8. การแพทย์-อนามัย หมายถึงการศึกษาเรื่องสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บ การเล่นกีฬา เพื่อความสมบูรณ์ของร่างกาย
 9. เกษตรกรรม-กสิกรรม หมายถึงการศึกษาเรื่องการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์
 10. กหกรรม หมายถึงการศึกษาฝึกฝนเรื่องการครัว การบ้านการเรือน
 11. ศิลปกรรม-จรรยา หมายถึงการศึกษาเรื่องความประพฤติ ชรามะ ปรัชญา
 12. ภาษาและวรรณคดี หมายถึงการศึกษาเรื่องหนังสือ ภาษา
 13. ชนรรมชาติ หมายถึงการศึกษาเรื่องพืช สัตว์ ชนรรมชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ทุนบำรุงรักษาทรัพยากรชนรรมชาติ
14. ประเพณี-วัฒนธรรม หมายถึงการศึกษาเรื่องความเป็นอยู่ ชนบประเพณี
 15. การอาชีพ หมายถึงความรู้ในการประกอบอาชีพ แนะนำอาชีพ
 16. ข่าวสาร เมืองการปกครอง หมายถึงข่าวสารเกี่ยวกับการ เมืองการปกครอง
- ทั้งในและนอกประเทศ
17. ข่าว เศรษฐกิจการค้า หมายถึงข่าวสาร เกี่ยวกับเศรษฐกิจการค้าทั้งในและนอกประเทศ
 18. บทวิจารณ์การเมืองการปกครอง หมายถึงบทความหรือภาพหรือสิ่งอื่นที่ไม่ปรากฏเป็นตัวอักษร ที่แสดงความคิดเห็น คาคณะ ณ ของผู้เขียนในเรื่องการเมืองการปกครองทั้งในและนอกประเทศ
 19. บทวิจารณ์ทางเศรษฐกิจการค้า หมายถึงบทความหรือภาพหรือสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏตัวอักษร ที่แสดงความคิดเห็น, คาคณะ ณ วิพากวิจารณ์ของผู้เขียนในเรื่องเศรษฐกิจการค้าทั้งในและนอกประเทศ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. คำจำกัดความข้างต้นนี้ ใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น
2. เนื้อหาของข่าวหรือบทความ ฯลฯ ในหนังสือพิมพ์รายวัน บางอันอาจครอบคลุมหลายวิชาหรือหลายสาขาวิชาตามนัยแห่งคำจำกัดความข้างต้น ผู้วิจัยได้ถือเอา เนื้อหาส่วนใหญ่ ว่าครอบคลุมวิชาใดวิชาหนึ่ง เพียงวิชา เดียว เท่านั้น
3. ภาพ แผนที่ แผนผัง การ์ตูน และสิ่งอื่นที่มีไปปรากฏ เป็นตัวหนังสือ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ถือเป็นเนื้อหาส่วนหนึ่ง เช่นเดียวกับตัวอักษร รายงานการศึกษาวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยนี้

การวิจัย เกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์ เป็นอุปกรณ์ด้านการศึกษาในต่างประเทศ

Camp³ ได้สำรวจเกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์รายวันในการสอนนักเรียนเกรด 4 , 5 และ 6 ของโรงเรียนประจำตำบลในมลรัฐเพนซิลวาเนีย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ครูประจำเกรด 4 จำนวน 34 คน ครูประจำเกรด 5 จำนวน 39 คน ครูประจำเกรด 6 จำนวน 72 คน และครูพิเศษที่สอนชั้นที่ 3 จำนวน 3 คน ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชั้นประถม และการใช้หนังสือพิมพ์เป็นประจำในห้องเรียนนั้น เป็นประโยชน์แก่การเรียนการสอน
2. ครูมีความเห็นยอมรับว่า หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือที่สำคัญของการสื่อสารในสังคม

³ Albert Camp , " A Survey of Current Practices in the Regular Use of the Daily Newspaper in Grade Four , Five and Six of School Districts in Pennsylvania" , Dissertation Abstracts , (New York : 26/3 ; September, 1965) P. 1420

และเป็นอุปกรณ์ที่สามารถใช้ในการเล่นได้ทุกวิชา จึงควรให้นักเรียนไคร้จักวิเคราะห์การใช้ของอย่างรอบคอบ โดยการแนะนำของครู

3. เด็กชั้นประถมมีความสนใจหนังสือพิมพ์อยู่ในระดับสูง เด็กชอบใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การเรียนของตน และหนังสือพิมพ์เป็นส่วนช่วยเพิ่มทักษะต่าง ๆ ในห้องเรียนได้

Rush⁴ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเสนอข่าวการศึกษาของหนังสือพิมพ์ โดยออกแบบสอบถามบรรดาโรงเรียนต่าง ๆ ในรัฐเวอร์จิเนีย เพื่อต้องการทราบข้อคิดเห็น เกี่ยวกับการเสนอข่าวการศึกษา และการสนับสนุนการศึกษาของหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ และวิเคราะห์เนื้อหาในหนังสือพิมพ์ด้วย สรุปผลการวิจัยไว้ดังนี้

1. ส่วนใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียน และบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ในรัฐเวอร์จิเนีย มีความเห็นว่าควรจะร่วมมือกันลงข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาของโรงเรียน เพื่อประโยชน์ของชุมชนเพิ่มขึ้น
2. หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ในรัฐเวอร์จิเนีย ลงข่าวประเภทกีฬาของโรงเรียนมากที่สุด
3. หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ในรัฐเวอร์จิเนีย ให้การสนับสนุนกิจการของโรงเรียนตลอดมา
4. บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ในรัฐเวอร์จิเนีย เข้าใจในความต้องการของผู้บริหารโรงเรียน แต่คำทักท้วงการขาดการติดต่อและความพยายามในการปกปิดความลับของเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน

⁴Rush ; Laird Loraine , Ed.D. " The Newspaper and its Effect on Support of Public Education in Selected School Divisions in the State of Virginia " , Dissertation Abstracts , (New York , Vol 35 , 1975) P. 4942 - A

การวิจัยเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในต่างประเทศ

ใน ค.ศ. 1950 The Institute for Journalistic Studies ของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ได้ทำการวิจัยเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ที่ลงตีพิมพ์เกี่ยวกับการแข่งขันหาเสียงเลือกตั้งวุฒิสมาชิก ระหว่างนายนิคสัน กับนายคัลลาส โดยตั้งสมมุติฐานว่า " เนื้อหาในหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อผู้อ่านหรือไม่ " ในการวิจัยผู้วิจัยได้เลือกวิเคราะห์เฉพาะคอลัมน์ข่าวและบทบรรณาธิการ เท่านั้น ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการทำงานวิจัยคือ ระหว่างวันที่ 1 กันยายน ถึง 7 พฤศจิกายน ผลการวิจัยปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ที่หมุนหลังนายคัลลาส เขียนบทบรรณาธิการสนับสนุนเขาเพียงเล็กน้อย ส่วนคอลัมน์ข่าวนั้นเขียนเป็นกลาง ๆ หนังสือพิมพ์ประเภทอิสระเขียนสนับสนุนนายคัลลาสไม่มากนัก หนังสือพิมพ์ที่เหลือเขียนสนับสนุนนายนิคสัน ในคอลัมน์ข่าว

* การวิจัยผลของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อผู้อ่านและลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ ในต่างประเทศ
ใน ค.ศ. 1950⁵ บริษัทการพิมพ์ของอังกฤษบริษัทหนึ่งได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์ของเด็ก โดยการสอบถามเด็กอายุ 8-15 ปี เป็นจำนวนกว่า 2,000 คน เด็กเหล่านี้มีภูมิลำเนาต่าง ๆ กัน เพื่อที่จะได้ทราบนิสัยโดยทั่ว ๆ ไปของประชาชนในส่วนต่าง ๆ ของประเทศอังกฤษ เด็กที่ถูกถามเป็นเด็กชาย 1,020 คนและผู้หญิง 984 คน เป็นนักเรียนชั้นประถม ร้อยละ 41 เป็นนักเรียนในโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนการช่างต่าง ๆ น้อยกว่านั้น ร้อยละ 92 ของเด็กทั้งหมดเป็นเด็กนักเรียนธรรมดา อีกร้อยละ 8 เป็นเด็กที่มีอาชีพแล้ว

⁵ฟิลิป โบซาร์ค , " เยาวชนผู้อ่าน ผู้ดูและผู้ฟัง " (รายงานการค้นคว้าซึ่งองค์การยูเนสโก จัดพิมพ์ , แปลและเรียบเรียงโดย นางแมนมาศ ชาลิต และนางระปะนี นาคทรพรพ, กุมภาพันธ์ 2503) หน้า 79-83

จากการสำรวจพบว่า เด็กส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อการค้า รองลงมาคือนิตยสาร
ข่าว หนังสือภาพนิยายกับหนังสือพิมพ์กีฬา มีเด็กอ่านร้อยละ 10-16 ส่วนนิตยสารประเภทฟุ่มเฟือย
ก็มิได้อ่านเพียงร้อยละ 3 เด็กผู้หญิงกับเด็กผู้ชายอ่านหนังสือไม่เหมือนกัน เด็กผู้หญิงอ่านหนังสือ
พิมพ์น้อย แต่อ่านหนังสือพิมพ์บันเทิงกับหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับความเคลื่อนไหวของลูกเสือหญิง
หรือกิจกรรมของสตรีมาก

หลังจากการสำรวจครั้งนี้ ได้มีการถามเด็กถึงการอ่านหนังสือพิมพ์สำหรับผู้ใหญ่ ปรากฏว่า
เด็กต้องการนิตยสารที่มีภาพประกอบมาก เด็กเกินกว่าร้อยละ 25 อ่านหนังสือพิมพ์ที่ลง
ข่าวทัน เต้นและอ่านนิตยสารรายสัปดาห์ที่มีภาพประกอบและลงเรื่องอาชญากรรม นิตยสารที่มีสาระ
กว่านั้นมีเด็กอ่านเพียงร้อยละ 13-15 ส่วนหนังสือพิมพ์ทางการ เมืองแท้ ๆ สำหรับผู้ใหญ่ไม่มี
เด็กอ่านเลย

ในปี ค.ศ. 1956 Gruff⁶ ทำการวิจัยเรื่อง " บทวิจารณ์ฐานะของวิชาการหนังสือพิมพ์ใน
โรงเรียนมัธยมของอเมริกา " ความมุ่งหมายเพื่อสำรวจฐานะของวิชาหนังสือพิมพ์ใน
โรงเรียนมัธยม และเพื่อวิเคราะห์การฝึกหัดและการเตรียมครูสอนวิชาหนังสือพิมพ์ วิธีดำเนินการ
ใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ จดหมาย และการค้นคว้าในห้องสมุด

ผลการวิจัยปรากฏว่า โรงเรียนต่าง ๆ ได้เปิดสอนวิชาการหนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
วิชานี้เป็นที่ยอมรับนับถือกว่าแต่ก่อน แต่โรงเรียนส่วนมากยังไม่อาจสนองความต้องการของนักเรียน

⁶ Donald Ray Gruff , " A Critique of the Status of Journalism in American Public Secondary Schools " , (Ed.D. Thesis, University of Utah, 1956) , Dissertation Abstracts , Vol. xvii , No. 4 (University Microfilms, Inc., Ann Arbor Microfilms , Inc., 1957) , pp. 845-50

ได้เต็มที่เท่าที่ควร และวิชาที่มีแนวโน้มจะกลายเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตร

ในปี ค.ศ. 1959 Perry⁷ ได้ศึกษา " พฤติกรรมในการอ่าน การฟัง และการดู ของนักเรียนชั้น 5 - 12 ในโรงเรียน Jipton มลรัฐไอโอวา " ความมุ่งหมายเพื่อรวบรวม ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางสื่อสารมวลชนของนักเรียน การดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์นักเรียน 512 คน แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาเปรียบเทียบกัน

ผลการวิจัยตอนหนึ่งปรากฏว่า 3 ใน 4 ของนักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ และหนังสือพิมพ์วันอาทิตย์ เป็นประจำ นักเรียนชอบอ่านภาพการ์ตูน ข่าวกีฬา และภาพหัวข่าว นักเรียนส่วนมากชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายคาบ และจะอ่านเพิ่มจำนวนวันเรื่อย ๆ ตามลำดับชั้นที่ เรียนสูงขึ้น สนใจอ่านหนังสือพิมพ์รายคาบที่ลงเรื่องเบา ๆ ขบขัน นักเรียนเชื่อว่าในหนังสือพิมพ์น้อยกว่าวิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ข่าว

✓ ต่อมาในปี ค.ศ. 1960 Schramm⁸ ได้ทำการวิจัยที่เมือง Illinois เลือกลุ่ม ตัวอย่างประชากร จากผลสรุปของการวิจัยตอนหนึ่งปรากฏว่า อัตราการอ่านหนังสือพิมพ์ของ นักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมต้นจนถึงชั้นอุดมศึกษา จะสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับการศึกษา นักเรียนชาย อ่านหนังสือพิมพ์รายวันโดยเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนหญิงทุกระดับ

⁷ Murvin Henry Perry , " Reading, Listening and Viewing Behavior of Children in Grade Five Through Twelve in the Jipton , Iowa " , (Ph.D. Thesis , State University of Iowa , 1959) , Dissertation Abstracts , Vol.xx No. 6 , (University Microfilms , Inc. , Ann Arbor , Michigan : 1959) , pp. 2271-75

⁸ Wilbur Schramm and Others , Mass Communication , (Urbana University of Illinois Press , 1960) , pp.439-80

Guillermo⁹ ได้ทำการวิจัยเพื่อสำรวจผู้อ่านหนังสือพิมพ์ Taliba ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ภาษาตากาลอคฉบับที่เก่าแก่มากฉบับหนึ่งของประเทศฟิลิปปินส์ ถึงมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ปัจจุบันมีจำนวนจำหน่ายสูงสุดถึงวันละ 200,000 ฉบับ การวิจัยครั้งนี้วิจัยโดยส่งสอบถามเป็นภาษาตากาลอคให้กับสมาชิกของหนังสือพิมพ์ Taliba ซึ่งได้สุ่มมาจากผู้อยู่ในตำบลต่าง ๆ จำนวน 450 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า 2 ใน 3 ของผู้อ่าน Taliba เป็นผู้แต่งงานแล้ว อายุระหว่าง 25 - 44 ปี มีการศึกษาชั้นสูงระดับโรงเรียน หรือวิทยาลัย อาศัยในที่อยู่มาก่อนมาแล้ว 5 - 20 ปี เป็นพวกที่มีรายได้น้อยถึงรายไคปานกลาง

เนื้อหาที่ผู้อ่านสนใจมาก คือ คอลัมน์ความคิดเห็น บทบรรณาธิการ ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของนักเรียนและนักศึกษา การประชุมสภา ส่วนเนื้อหาซึ่งผู้อ่านไม่ค่อยสนใจ คือ เรื่องเพศ กับ เรื่องอาชญากรรม

ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ Taliba ส่วนมากชอบที่จะให้ Taliba เป็นสื่อกลางที่สำคัญที่จะอำนวยความสะดวกให้ข่าวสารความรู้กับชุมชน ในจำนวนผู้อ่าน Taliba นี้ ส่วนใหญ่ผู้อ่านเอง

การวิจัยการใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนในประเทศไทย

โสภณพรณ นามวงศ์¹⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นอุปกรณ์การเรียน

⁹ Artemio Ramos Guillermo, "A Readership of TALIBA, A Philippine Newspaper", Dissertation Abstracts, (New York: September, Vol. 34, 1973) p. 1306-1307

¹⁰ โสภณพรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา", (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513)

โรงเรียน

สอนของครูสังคัมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครและธนบุรี โดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคัมศึกษาที่สอนชั้น ม.ศ. 4 และ ม.ศ. 5 ในโรงเรียนในจังหวัดพระนครและธนบุรี รวม 54 โรงเรียน เป็นโรงเรียนราษฎร์ 27 โรงเรียน โรงเรียนรัฐบาล 27 โรงเรียน รวมจำนวนครูทั้งหมด 150 คน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์รายวันที่ครูสังคัมศึกษาสนใจอ่านมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เพราะมีบทวิจารณ์ดี
2. เรื่องราวที่ครูสังคัมศึกษาสนใจและอ่านประจำได้แก่ข่าวการเมืองในประเทศและต่างประเทศ ข่าวการศึกษา
3. ครูส่วนใหญ่ซื้อหนังสือพิมพ์รายวันอ่านเองเป็นประจำ ประมาณวันละ 1 ฉบับ หรือมากกว่านั้น และอ่านทุกวันประมาณวันละ 2 - 3 ฉบับ อ่านในเวลาว่างเมื่อกลับจากโรงเรียน ใช้เวลาอ่านครั้งละ 15 - 30 นาทีขึ้นไป
4. ครูสังคัมศึกษาเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีข่าวอาชญากรรมมากเกินไป และข่าวอื่น ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ทางการศึกษามีน้อย อย่างไรก็ตามครูก็ยังเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันให้ความรู้ทางสังคัมศึกษาอยู่มาก และนำมาใช้ประกอบการสอนได้ ครูส่วนมากใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนในบางครั้ง มีผลทำให้มักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น และครูยังได้แนะนำให้นักเรียนอ่าน พร้อมทั้งบอกวิธีอ่าน ซึ่งแรงให้เห็นคุณค่าและโทษด้วย
5. ถ้ามีการปรับปรุงหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเยาวชนแล้ว ครูเห็นว่า ควรปรับปรุงในด้านการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ให้มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเยาวชน และลดภาพหรือข่าวต่าง ๆ อันจะมีผลร้ายต่อพฤติกรรม หรือทัศนคติของเยาวชน

การวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในประเทศไทย

วิทยานิพนธ์เรื่อง " การสำรวจปริมาณเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันที่ตีพิมพ์ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ปี พ.ศ. 2506 " ของ เบญจา แสงวรา และ อุบล บรรหารศุกวาท¹¹ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ก็เพื่อต้องการที่จะทราบปริมาณของข่าวและสารคดีทางวิทยาศาสตร์ประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ว่ามีมากน้อยเพียงไร จากผลสรุปของการวิจัยปรากฏว่า จากหนังสือพิมพ์รายวัน 13 ฉบับ มีอยู่ 1 ฉบับที่ไม่ได้เสนอข่าวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เลย หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เสนอเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์น้อยมาก เฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.4 ของเรื่องราวทั้งหมด มีหนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ เท่านั้น ที่ลงข่าวและบทความเกี่ยวกับเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์โดยสม่ำเสมอตลอดปี ข่าวเกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์ที่เสนอนี้หนักไปทางด้านวิทยาศาสตร์เบ็ดเตล็ด และรองลงมาคือ ข่าววิทยาศาสตร์ชีวภาพ และข่าววิทยาศาสตร์กายภาพตามลำดับ

จาระไน แกลโกศล¹² ศึกษาวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์เนื้อหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวันของไทย " การวิจัยเพื่อมุ่งศึกษาประโยชน์อันพึงได้รับจากบทความ บทความวิจารณ์ และคอลัมน์ตอบปัญหาจากหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย จำนวน 4 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เกลียวดี สยามนิกร และ สยามรัฐ วิธีดำเนินการวิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ กำหนดค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย เก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ในช่วงระยะเวลาระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม ถึง วันที่ 31 สิงหาคม

¹¹เบญจา แสงวรา และ อุบล บรรหารศุกวาท , "การสำรวจปริมาณเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวันที่ตีพิมพ์ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี ปี พ.ศ. 2506" , (วิทยานิพนธ์เสนอคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507)

¹²จาระไน แกลโกศล , "การวิเคราะห์เนื้อหาทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์รายวันของไทย" , (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2511)

พ.ศ. 2511 นำข้อมูลมาเสนอในรูปปริมาณเนื้อหา รูปของค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละตามลำดับ

ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เน้นหนักในค่านิยมบทความวิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เน้นหนักในค่านิยมบทความสังคมศาสตร์ บทความ การศึกษา และคอลัมน์คอมมูนิตี หนังสือพิมพ์สยามนิกร เน้นหนักค่านิยมทางการศึกษา และ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ เน้นหนักค่านิยมบทความสังคมศาสตร์

การวิจัยผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อผู้อ่านและลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ เรื่อง " การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียน ม.ศ. 1-2-3 " ของ นางสาวนงลักษณ์ ประเสริฐธรรม¹³ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียน ม.ศ. 1-2-3 ว่าได้ใช้เวลาว่างไปในทางใดบ้าง ซึ่งปรากฏว่า ผลสรุปของการวิจัยคอนหนึ่งแสดงว่า นักเรียนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด

รายงานการศึกษาวិชา Seminar in A.V. Communication เรื่อง " การศึกษา เรื่องการหนังสือพิมพ์ " ของนิสิตปริญญาโทปีที่ 2 สาขาโศกทัศน์ศึกษา ปีการศึกษา 2506¹⁴ ข้อความบางตอนกล่าวถึงความสนใจของ เขาว่าคนที่ถือหนังสือพิมพ์รายวันในต่างประเทศว่า อายุ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นตัวประกอบสำคัญในการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยทั่วไปจำนวนคนอ่านหนังสือพิมพ์จะเพิ่มขึ้นพร้อมกับอายุ การศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ เขาว่าคนที่เรียน

002416

¹³นงลักษณ์ ประเสริฐธรรม , "การสำรวจการใช้เวลาว่างของนักเรียน ม.ศ. 1-2-3 " , (วิทยานิพนธ์ เสนอคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2502)

¹⁴รายงานการศึกษาวิชา Seminar in A.V. Communication , "การศึกษา เรื่องการหนังสือพิมพ์" ของนิสิตปริญญาโท ปีที่ 2 สาขาวิชาโศกทัศน์ศึกษา ปีการศึกษา 2506 , (รายงานเสนอแผนกวิชาโศกทัศน์ศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2506)

ในระดับชั้นมหาวิทยาลัยจะอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่า เขาจะไปโรงเรียนมัธยม

รายงานวิจัย เรื่อง " การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ " ของ ดร.เกษม ศิริสัมพันธ์¹⁵ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อที่จะทราบเนื้อหาต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์เป็นเอกสารอันสำคัญต่อประชาชนในปัจจุบัน ผลสรุปของการวิจัยปรากฏว่า การเสนอข่าวทั้งภายในและต่างประเทศ ของหนังสือพิมพ์รายวันเหล่านี้มีระดับการเสนอข่าวใกล้เคียงกัน และทุกคนก็เสนอปริมาณข่าวภายในประเทศมากกว่าข่าวต่างประเทศ นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์เขาเน้นหนักในการเสนอข่าวทั่วไป ส่วนหนังสือพิมพ์รายวันเน้นหนักในการเสนอข่าวทางการเมือง

วิทยานิพนธ์ เรื่อง " อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พ.ศ. 2507 " ของวัฒนา มงคลประสิทธิ์¹⁶ วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ เพื่อทราบว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2507 ได้รับความรู้ทางวิทยาศาสตร์จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ไหมมาก-น้อยเพียงใด จากผลการวิจัยตอนหนึ่งปรากฏว่า

1. ทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ส่วนมากอ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่บ้านของตนเอง ซอยี่มาจากเพื่อนบ้านนักเรียนหญิงมีจำนวนมากกว่าชาย การอ่านในห้องสมุดประชาชนและตามร้านอาหารมีแต่เด็กเรียนชาย ส่วนการอ่านในห้องสมุดของโรงเรียนนักเรียนชายมีมากกว่านักเรียนหญิง
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันใกล้เคียงกัน ทั้งการอ่านเป็นประจำและการอ่านเป็นครั้งคราว ส่วนที่ไม่สนใจอ่านนั้นไม่มีเลย

¹⁵เกษม ศิริสัมพันธ์ , "การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันในกรุงเทพฯ 14 ฉบับ" , (รายงานการวิจัย แผนกวารสารศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2507)

¹⁶วัฒนา มงคลประสิทธิ์ , "อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พ.ศ. 2507" , (วิทยานิพนธ์เสนอคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2507)

วรรณคดี dit. ๑๒๕๖
๑. ๑๒๕๖
๑๒๕๖
P. 8

3. นักเรียนชายสนใจข่าวอาชญากรรม ข่าวเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ข่าวสารคดี มากกว่านักเรียนหญิง แต่นักเรียนหญิงสนใจข่าวเกี่ยวกับความรู้ เบ็ดเตล็ดมากกว่านักเรียนชาย

4. ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงให้ความคิดเห็นใกล้เคียงกันว่า ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์รายวันช่วยในกิจการ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้บ้างไม่มากนัก

วิทยานิพนธ์เรื่อง " เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษา 3 สนใจ " ของสมเกียรติ โสมาภา¹⁷ วัตถุประสงค์เพื่อทราบความสนใจของนักเรียนในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ว่าชอบอ่านเรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด จากผลของการวิจัย สรุปได้ว่า

1. นักเรียนชายสนใจในหมวดเรื่องความรู้ทางวิชาการมากที่สุด ข่าวต่างประเทศ และการศึกษาเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ ความสนใจของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายในหมวดต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ในหมวดการศึกษา นักเรียนชายสนใจกว่า ส่วนในหมวดอื่น ๆ เหมือนกัน

2. ความสนใจของนักเรียนในหมวดเรื่องความรู้ทางวิชาการนั้น นักเรียนสนใจความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากที่สุด รองมาคือความรู้ทางคณิตศาสตร์และสังคมศึกษา

3. ความสนใจของนักเรียนในหมวดเรื่องข่าวต่างประเทศ นักเรียนสนใจในเรื่องกรณีพิพาทระหว่างประเทศ ทั้งทางการเมืองและการทหารมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวการประชุมต่าง ๆ ของต่างประเทศทั่วโลก และข่าวการเจริญก้าวหน้าของต่างประเทศ

4. ความสนใจของนักเรียนในหมวดเรื่องการศึกษา นักเรียนสนใจเรื่องการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนมากที่สุด รองลงมาเป็นข่าวเรื่องทุนการศึกษา

5. ความสนใจของนักเรียนในเรื่องกุศโลบาย นักเรียนหญิงมีความสนใจในเรื่องนี้มาก

¹⁷สมเกียรติ โสมาภา , " เนื้อเรื่องในหนังสือพิมพ์รายวันที่นักเรียนมัธยมศึกษา 3 สนใจ " , (วิทยานิพนธ์เสนอคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2507)

ส่วนนัก เรียนชายสนใจน้อย

6. ความสนใจของนักเรียนในเรื่องข่าวในประเทศ การบันเทิง คดีทางศาล การโฆษณา และบริการต่าง ๆ นักเรียนสนใจน้อยมาก

นอกจากรายงานการศึกษาวิจัยดังกล่าวแล้วยังมีรายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องอีกคือ ประคอง นาคานิช¹⁸ ได้วิจัย เรื่องการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนครและธนบุรี โดยส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรที่สุ่มจากนักเรียนอาชีวศึกษา จำนวน 949 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิง ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ปรากฏว่านักเรียนอาชีวศึกษาร้อยละ 29.56 อ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำทุกวัน นักเรียนอาชีวศึกษาสนใจอ่านภาคหัวข่าวและรายละเอียดของข่าวที่ติดตามมาบ้าง โดยใช้เวลาอ่านประมาณวันละ 10-20 นาที นักเรียนเชื่อข้อเท็จจริงของข่าวเพียงครึ่งเดียวเท่านั้น หนังสือพิมพ์ที่นิยมอ่านมากที่สุดคือ "ไทยรัฐ" รองลงมาคือ "เกลินิวส์" และสนใจอ่านคอลัมน์ต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ คือ ~~คอลัมน์วิชาการ~~ ข่าวกีฬา ข่าวการศึกษา ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิง และคอลัมน์กุลสตรี

กาญจนา เมธีกุล¹⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางมุลนาวิกวิทยาลัย" โดยผู้

¹⁸ ประคอง นาคานิช , "การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี" , (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต เสนอคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2513)

¹⁹ กาญจนา เมธีกุล , "การศึกษาประสิทธิผลของหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบางมุลนาวิกวิทยาลัย" , (สารนิพนธ์ โคร่งการ บ.ป.อ. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2515)

วิจัยโดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลเป็นชั้น ๆ กล่าวคือ ชั้นที่ใช้แบบ **Direct Observation** ชั้นต่อไปใช้วิธีการออกแบบสอบถามแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 192 คน เป็นชาย 146 คน และหญิง 46 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลทางด้านการศึกษาในเรื่องการ เรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสุขภาพอนามัย
2. หนังสือพิมพ์มีประสิทธิผลทางด้านการ เลียนแบบ ทางด้านเกี่ยวกับอาชญากรรมและโจรกรรม การ เลือกออาชีพ และการ เติบโต
3. หนังสือพิมพ์รายวัน เป็นสื่อที่มีแรงกระตุ้นต่อนักเรียน อาจจะมีทั้งด้านดี และด้านเสีย นักเรียนสามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างความประพฤติได้

ศิริตนา ทองเสวต²⁰ ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาศาสา สังคมศาสตร์ เกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ และนักศึกษาศาสาสังคมศาสตร์ ระดับปริญญาตรี ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรม ศาสตร์ และมหาวิทยาลัยรามคำแหง รวม 765 ชุด สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษาศาสาสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน ที่บ้านหรือ หอพัก แต่การอ่านไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาสและเวลาว่าง และจะอ่านเฉพาะข่าว และคอลัมน์ที่ สนใจทั้งหมดเท่านั้น

2. อาจารย์และนักศึกษาศาสาสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่สนใจข่าวการเมือง บทความ และบทวิจารณ์ และคอลัมน์ และภาพ ที่มุ่งให้ความรู้มากที่สุด

²⁰ศิริตนา ทองเสวต , "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาศาสาสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับ บทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา" , (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย , 2518)

3. อาจารย์และนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่ เห็นว่าข่าวการเมืองให้ประโยชน์มากที่สุดในด้านให้ความรู้รอบตัว รู้ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และเห็นว่าบทความและบทวิจารณ์ให้ประโยชน์มากที่สุดในด้านกระตุ้นให้มีความคิดริเริ่ม และเห็นว่าสารคดีมีประโยชน์ที่สุดในด้านช่วยเสริมความรู้ด้านต่าง ๆ

4. อาจารย์และนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่เห็นว่าข่าวการศึกษา สารคดี และการตอบปัญหาบ้านรัฐ มีน้อยเกินไป ควรเพิ่มขึ้นอีก แต่ข่าวสังคมและบันเทิง และข่าวอาชญากรรม และ โฆษณาเพิ่มมากขึ้นไป ควรลดลง

5. อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าการ เสนอข่าวควรหลีกเลี่ยงการพาดหัวข่าวที่เกินความจริง และการ เสนอข่าวอาชญากรรมไม่ควรแต่งเติมเนื้อหา ซึ่งอ่านแล้วก่อให้เกิดหวาดผวา หรือประหลาดใจเอาเยี่ยงอย่างที่ไม่ดี และควร เสนอความคิดเห็นที่เป็นกลาง เปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันมากขึ้น ตลอดจนจัดเนื้อหาซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น

6. อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่ควรใช้ข้อความและภาพที่มุ่งให้ความบันเทิง สลอบไปในทางลามกอนาจาร ทำลายศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดี และควรละเว้นการโฆษณาที่เกินความจริง